

תת"ע 8933/06/17 - ספיה עאמר נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 8933-06-17 מדינת ישראל נ' ספיה
תיק חיצוני: 14114436000

בפני	כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מבקש	ספיה עאמר
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

הובאה לפני בקשה לביטול פסק דין בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 14.11.17.

מכתב האישום שהוגש נגד המבקש עולה כי ביום 1.2.17, בשעה 15:50, נהג המבקש ב"מרכב אחוד", מסוג "סיטראן", מ.ר. 3406657. על פי כתב האישום, נהג המבקש בכביש חד-סיטרי, בכיוון ההפוך לכיוון המותר, בניגוד לתקנה 37 לתקנות התעבורה.

ביום 14.11.17 הורשע המבקש בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, בהעדרו.

בגזר הדין הושת על המבקש קנס בסך 650 ₪.

בבקשה, שהוגשה ביום 18.1.18, טוען ב"כ המבקש כי המבקש לא קיבל זימון לדיון ונודע לו על פסק הדין לאחר קבלת הודעה על קורס שעליו לעבור עקב צבירת נקודות.

המבקש, לשיטתו, כופר בעבירה שיוחסה לו, ואלמלא יבוטל פסק הדין יגרם לו עיוות דין.

ביום 18.1.18 הורה בית המשפט למשיבה למסור תגובתה בתוך 30 יום.

עד היום המשיבה לא מסרה תגובתה.

בכפוף לכך, ניתנת החלטה על בסיס החומר הקיים בתיק.

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א) 3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

נמצאו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין:

א. קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו.

ב. גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין.

התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שיערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש ייעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדין לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

בעניין רע"פ 9142/01 **סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל**, ציין בית המשפט כי תכליתו של סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי היא יעול ההליך הפלילי בעבירות קלות. ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח בעת הדיון כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדין קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: **על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמוה כהודאה.**

ההמצאה של ההזמנה לדין

ב"כ המבקש טען כי המבקש לא קיבל את ההזמנה לדיון.

על פי אישור המסירה הקיים בתיק, בדבר הדואר שנשלח למבקש, מצוינים תיבת הדואר ותעודת הזהות של המבקש. אישור המסירה חזר כ"לא נדרש", שזוהי מסירה כדין.

תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, קובעת חזקת מסירה בעבירה בה עסקין, כלהלן:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

עולה מהאמור כי ככל שחלפו 15 יום מיום שנשלחה ההזמנה לדין בדואר רשום, קיימת חזקת מסירה. החזקה ניתנת לסתירה, אם הוכיח הנמען כי לא קיבל את ההזמנה לדין מסיבות שאינן תלויות בו.

בעניינו, אישור המסירה חזר כ"לא נדרש" ולא הוכח בפני כי המען הרשום באישור המסירה שונה מהמען המעודכן במרשם האוכלוסין, כנדרש על פי דין. מכאן שהמבקש לא סתר את חזקת המסירה ויש לראות בהזמנה כאילו הומצאה כדין.

ראה לעניין זה המ"ש 3217-11-17 **עתמנה נ' מדינת ישראל**, שם דחה כב' השופט א' חוטר בקשה להארכת מועד להישפט, בהתייחסו לטענה דומה שהועלתה:

"המבקש הבהיר כי לא קיבל את הדוחות למען מגוריו, באישור המסירה צוין "לא ידוע במען". עם זאת, המבקש לא טרח להציג ולו לכאורה כי המען אשר מופיע בכל אחד מהדוחות שונה מהמען הרשום, כפי שהוא מעודכן במרשם האוכלוסין כמתחייב על פי החוק."

עיוות דין

ב"כ המבקש טען כי אם הבקשה לא תתקבל, יגרם למבקש עיוות דין מאחר שהוא כופר בביצוע העבירה. טענתו נטענה

בעלמא ללא שפורטה או הובאה ראייה כלשהי לביסוסה.

לעניין זה אפנה לדבריו של בית המשפט העליון ברע"פ 1773/04 **אלעוברה אסמעיל נ' מדינת ישראל** (להלן - עניין אלעוברה), (מיום 23.2.04), שם נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין, מנימוקים של שכחת מועד הדיון ועיוות דין, נדחתה:

"לא היתה סיבה מוצדקת לאי-התייצבות המבקש (לעניין זה ראה רע"פ 5377/03 וג'די ג'מאל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם); ר"ע 418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(3) 279). הדבר גם אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין, כפי שביאר בית המשפט המחוזי בעצם העקיפה הודה המבקש. **העובדה שהמבקש כבר בפני השוטר שרשם את הדו"ח ובפני בית המשפט אין משמעותה שיש לבטל את פסק הדין כדי למנוע עיוות דין. לשיטה זו - כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק-דין, ולא היא.**" (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

באשר לעונש, גם כאן אין חשש לעיוות דין. המבקש הורשע כי נהג בכביש חד-סיטרי, בכוון ההפוך לכוון המותר, ונדון לקנס בסך 650 ₪. בנסיבות אלה, בפרט כשמדובר ברכב "מרכב אחוד", בהן קיימת חובת זהירות מוגברת, הענישה היא מידתית וסבירה.

נוכח האמור, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין נותרים על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערר בחוק.

ניתנה היום, ו' אדר תשע"ח, 21 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.